

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16C/235/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514213770
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Švrčeková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7514213770.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Leou Švrčekovou v právnej veci navrhovateľa M. A., G. X.X.XXXX, K.R. Z. C.-Š., B. XX, zastúpeného JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou v Košiciach, Floriánska 16, proti odporkyni M. A., G. X.X.XXXX, bývajúcej Z. W. XXX, zastúpenej JUDr. Evou Geleneky Hencovskou, advokátkou v Košiciach, Bajzova 2, o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa

rozhodol:

Zastavuje konanie o zvýšenie výživného nad sumu prevyšujúcu 85 eur mesačne od 24.7.2014.

Počnúc od 24.7.2014 zvyšuje výživné odporkyne na navrhovateľa zo sumy 50 eur mesačne na sumu 70 eur mesačne, ktorú je povinná platiť navrhovateľovi vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 12P 151/2009-164 zo dňa 1.3.2010.

Odporkyňa je povinná zaplatiť dlžné výživné od 24.7.2014 do 29.2.2016 v sume 385,16 eur v mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom zo dňa 15.7.2014, doručeným tunajšiemu súdu 24.7.2014 žiadal zvýšiť výživné zo sumy 50 eur na 115 eur mesačne na tom skutkovom základe, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti zo strany matky - odporkyne, ktorá bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č.k. 12P 151/2009-164 zo dňa 1.3.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Cop 121/2010-183 zo dňa 4.6.2010, ktorým bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matke bolo určené platiť na neho výživné v sume 50 eur mesačne uplynulo päť rokov a došlo u neho k výraznej zmene pomerov, úspešne ukončil 2. ročník štúdia na Strojníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach, študuje dennou formou štúdia, v súvislosti so štúdiom výrazne vzrástli výdavky na nákup učebníc, skript, na tlačenie dokumentov - zadaní a prezentácií, potreboval doučovanie z matematiky, okrem toho sa aktívne venuje športu - je členom Hokejbalového klubu Šaca a s touto činnosťou sú spojené zvýšené nároky na stravu, cestovné a štartovné na zápasy, na športovú obuv a športové potreby - hokejku, chránič, rukavice. Uviedol, že žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom a jeho partnerkou a jej synom, matka si v určenom rozsahu plní vyživovaciu povinnosť výživným v sume 50 eur mesačne, všetky náklady na zabezpečenie jeho potrieb znáša otec.

Navrhovateľ dňa 5.6.2015 pred začatím pojednávania vo veci vzal návrh sčasti späť, trval na zvýšení výživného na sumu 85 eur mesačne od začatia konania.

Odporkyňa nesúhlasila s návrhom, žiadala ho v celom rozsahu zamietnuť, uviedla, že uplatňovaný nárok je v rozpore s dobrými mravmi, navrhovateľ sa o ňu ako o svoju matku nezaujíma, tiež uviedla, že od predchádzajúcej úpravy výživného na jej strane nedošlo k zmene pomerov, súčasná situácia jej neumožňuje platiť navrhovateľovi vyššie výživné než 50 eur, poukázala na nevyhnutné výdavky, ktoré musí vynaložiť na bývanie, cestovné, stravu, ako aj na splátku pôžičky 150 eur mesačne, ktorou vyplatila bývalého manžela - otca navrhovateľa z domu pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, pričom v predmetnom dome trvalo býva s mladším synom L. A., ku ktorému si plní vyživovaciu povinnosť, zabezpečuje mu bývanie, stravu, ošatenie a pre zdravotné problémy maloletého L. na lieky vynakladá mesačne sumu 10-12 eur, dieťa je sledované kardiológom pre šelest na srdci, v ambulancii kožného lekára pre atopický ekzém a trpí aj deformitami hrudníka, pre nedostatok peňazí nemôže absolvovať ani odporúčanú kúpeľnú liečbu a je v rozpore s dobrými mravmi, že navrhovateľ sa môže pravidelne zúčastňovať hokejbalových tréningov a turnajov, na ktoré je potrebné zabezpečiť drahú výstroj a zaplatiť štartovné, pričom jeho brat v dôsledku nedostatku peňazí nemôže absolvovať ani liečebný pobyt pre zlepšenie jeho zdravotného stavu.

Tiež uviedla, že životná úroveň navrhovateľa je vyššia než je jej životná úroveň, ona ani zďaleka nemôže zabezpečiť rovnaké možnosti maloletému L., ktorého má v osobnej starostlivosti.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov, svedka M. A. a listinnými dôkazmi a takto zistil skutkový stav:

Výpoveďou účastníkov a spisom tunajšieho súdu sp. zn. 8C 250/2007 bolo preukázané, že navrhovateľ pochádza z manželstva odporkyne a Mareka Sviatka, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8C 250/2007-180 zo dňa 26.9.2008, pre čas po rozvedení boli v tom čase maloletí navrhovateľ i jeho mladší brat L. A., G. XX.X.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky, bol upravený styk otca s deťmi a jeho vyživovacia povinnosť k nim na navrhovateľa po 3.700,- Sk - 122,81 eur mesačne a na L. po 3.000,-Sk - 99,58 eur mesačne; rozsudok v časti výživného na maloleté deti pre čas po rozvedení manželstva nadobudol právoplatnosť 12.6.2009.

Výpoveďou účastníkov i spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12P 151/2009 bolo preukázané, že z dôvodu zmeny pomerov - prehĺbenia vzťahu navrhovateľa s otcom v konaní, ktoré sa začalo na návrh otca bol rozsudkom č.k. 12P 151/2009 -164 zo dňa 1.3.2010 zmenený rozsudok tunajšieho súdu č.k. 8C 250/2007 - 180 zo dňa 26.9.2008 a navrhovateľ bol zverený do osobnej starostlivosti otca, matke bolo počnúc od 26.8.2009 určené platiť výživné v sume 50 eur mesačne, uvedený rozsudok v časti určenia výživného, dlžného výživného a splatnosti dlžného výživného nadobudol právoplatnosť 4.6.2010.

Priemerný čistý mesačný príjem matky za obdobie od januára 2009 do januára 2010 bol 335 eur, pracovala na rovnakej pozícii u svojho doterajšieho zamestnávateľa, bývala aj s mladším synom L. v rodinnom dome v W. XXX, ktorý bol v tom čase ešte v nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve s otcom detí. Otec už býval so synom M. u svojej partnerky, bol v pracovnom pomere s doterajším zamestnávateľom a za obdobie od januára 2009 do januára 2010 mal priemerný čistý mesačný príjem v sume 856,80,- eur. Navrhovateľ M. A. bol v čase uvedenej úpravy výkonu rodičovských práv žiakom 2. ročníka Gymnázia svätého Tomáša Akvinského v Košiciach, bol zdravý, aktívne športoval.

Spisom tunajšieho súdu sp. zn. 19P 68/2014 bolo preukázané, že na návrh matky sa viedlo konanie o zvýšenie výživného na maloletého L.Á., rozsudkom č.k. 19P 68/2014-128 zo dňa 5.9.2014 bolo zvýšené výživné na toto dieťa zo strany otca na sumu 130 eur mesačne. Výpoveďou navrhovateľa i svedka M. A. i potvrdením o štúdiu bolo preukázané, že navrhovateľ je študentom Strojníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach, je študentom 4.ročníka inžinierskeho štúdia, ide o denné štúdium. Žije v spoločnej domácnosti s otcom a jeho partnerkou V. C., bývajú v rodinnom dome v C. -Š. G. B. XX, ktorý je v jej vlastníctve, v spoločnej domácnosti býva aj plnoletý syn Dariny Kosálovej Martin.

Výpoveďou navrhovateľa bolo tiež preukázané, že do školy a späť cestuje autobusom, kupuje si 90-dňový cestovný lístok na mestskú hromadnú dopravu za 27 eur, príležitostne používa aj staršie motorové vozidlo svojho otca Fiat Punto, náklady na pohonné hmoty mu hradí otec. Tiež bolo preukázané, že v súvislosti s vysokoškolským štúdiom je potrebné vynaložiť na nákup skrípt a učebníc približne

120 eur na semester, značné náklady sú na tlačenie dokumentov, najmä na farebnú tlačiareň, ktoré si zabezpečuje na vlastnom zariadení. Navrhovateľ sa venuje športu, je členom hokejbalového klubu Šaca, v súvislosti s touto činnosťou potrebuje športový odev, obuv a výstroj, podľa vlastného vyjadrenia za sezónu opotrebuje štyri páry športovej obuvi, jeden pár stojí 50 eur, hraniče, ktoré vydržia dve sezóny stoja 30 eur, rukavice 50 eur, hokejku, okrem tréningov ktoré ma dva krát v týždni chodí počas víkendov na zápasy, s čím je potrebné vynaložiť približne 30 eur mesačne.

Výpoveďou navrhovateľa bolo tiež preukázané, že počas prvých troch semestrov vysokoškolského štúdia sa doučoval z matematiky, výdavky na doučovanie predstavovali 40 eur na mesiac po 10 eur na hodinu, pričom sa doučoval každú nedeľu v mesiaci, v treťom semestri sa za rovnakých podmienok doučoval aj z predmetu pevnosť, pružnosť tiež dva krát v týždni. Navštevuje posilňovňu, zúčastňuje sa skupinového cvičenia, užíva proteíny, výdavky za návštevu posilňovne a na proteíny predstavujú mesačne sumu približne 50 eur. Rovnako bolo preukázané, že počas školského vyučovania obeduje v školskej jedálni, za jeden obed sa platí 2,02 eur, inak sa stravuje prevažne doma. Z výživného, ktoré mu poukazuje matka si zvykne zaplatiť obedy, prípadne iné výdavky, na ostatné potreby mu poskytuje prostriedky otec. Navrhovateľ je zdravý, v súčasnosti nevykonáva brigádnickú činnosť.

Výpoveďou svedka M. A. - otca navrhovateľa i opismi jeho mzdových listov bolo preukázané, že je v pracovnom pomere so spoločnosťou N. Košice, s.r.o. pracuje ako zástupca majstra: jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 1.1. 2014 do 30.9.2015 dosiahol 1 180 eur. Výpoveďou svedka bolo tiež preukázané, že zo svojho príjmu platí výživné na mladšieho syna Lukáša sumou 130 eur, svojej partnerke prispieva na náklady spojené s bývaním - na inkasné poplatky sumou 150 eur a sumou 250 eur na stravu, je vlastníkom dvojizbového bytu v Košiciach Šaci, ktorý kúpil čiastočne za prostriedky získané vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva s odporkyňou a čiastočne za prostriedky získané hypotekárnym úverom, ktoré použil aj na jeho rekonštrukciu, v uvedenom byte v súčasnosti býva starší syn jeho partnerky, splátky úveru predstavujú 175 eur mesačne. Svedok uviedol ďalšie výdavky na potreby navrhovateľa, ktoré boli vynaložené najmä v súvislosti s ukončením bakalárskeho štúdia - kúpa výkonnejšieho notebooku potrebného pri bakalárskej práci kvôli grafike a dizajnovým programom, s poskytnutou študentskou zľavou stál 1288 eur, na zviazanie bakalárskej práce bola zaplatená suma 38 eur, na kúpu obleku, košele, topánok, ktoré boli využité na skúšky - štátnice i promócie bola vynaložená suma 250 eur, za prihlášku na inžinierske štúdium bolo potrebné zaplatiť sumu 25 eur, svedok tiež potvrdil údaje o nákladoch navrhovateľa na športovú činnosť. Opisom mzdového listu Dariny Kosálovej bolo preukázané, že v roku 2014 za obdobie od 1.1.2014 do 30.11.2015 mala priemerný čistý mesačný príjem 689 eur.

Výpoveďou odporkyne a opisom jej mzdových listov bolo preukázané, že je v pracovnom pomere s Detskou fakultnou nemocnicou Košice, Trieda SNP 1, pracuje ako upratovačka a za obdobie od 1.1.2014 do 31.8. 2015 mala priemerný čistý mesačný príjem v sume 414, 81 eur v období od 27.2.2014 do 31.5.2014 bola práceneschopná; pri odpracovaní celého mesiaca jej čistý mesačný príjem predstavuje približne 440 eur. Odporkyňa má zdravotné problémy, trpí chronickým ochorením pohybového aparátu a má aj ťažkosti s dýchaním, práca upratovačky je pre ňu fyzicky náročná, nemá možnosť získať ďalší príjem.

Odporkyňa býva v rodinnom dome v W. XXX, výlučne vlastníctvo k nemu nadobudla vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva s bývalým manželom, ktorému vyplatila náhradu v sume 31.500 eur, pôžičku na tento účel jej poskytli rodičia, spláca ju po 150 eur mesačne, v osobnej starostlivosti má mladšieho syna Lukáša, ktorý je študentom obchodnej akadémie v Košiciach. Odporkyňa dochádza do zamestnania z obce Geča do Košíc autobusom a v Košiciach používa mestskú hromadnú dopravu, náklady na cestovné predstavujú mesačne približne 70 eur, mesačne platí zálohové platby za plyn v sume 100 eur, za elektrinu v sume 80 eur, ďalšie výdavky celkom v sume 180 eur ročne vynakladá na úhradu komunálnych poplatkov, domovej dane, za používanie kanalizácie i za psa, používa mobilný telefón, s čím síce spojené výdavky 10 eur mesačne, rovnakú sumu vynakladá aj na telekomunikačné poplatky pre syna L.. Mesačne platí navrhovateľovi výživné v sume 50 eur a poberá výživné na syna L. v sume 130 eur mesačne, poberá prídavky na jedno dieťa.

Odporkyňa sa stravuje doma, rovnako aj jej syn L., tiež poukazovala na výdavky na opravy a údržbu domu, závadnú vodu, zdravotné problémy syna Lukáša a jeho potreby, ktoré s ohľadom na výšku jej príjmu a výživné od otca môže uspokojovať len v obmedzenom rozsahu a s podporou svojich

rodičov, tvrdila, že mladší syn žije na nižšej životnej úrovni než jeho brat. Je potrebné uviesť, že potreby maloletého L. a možnosti rodičov boli predmetom dokazovania v konaní o zvýšenie výživného a podľa jeho výsledkov bolo rozsudkom č.k. 19P 68/2014 -128 zo dňa 5.9.2014 počnúc od 21.2.2014 zvýšené výživné otca na toto dieťa na 130 eur.

Výpoveďou účastníkov i svedka M. A. bolo preukázané, že vzťahy navrhovateľa a odporkyne sú narušené, už viac rokov nie sú v žiadnom kontakte, navrhovateľ sa po rozvoде rodičov viac zblížil s otcom, čo mu bolo vyčítané matkou i starými rodičmi z matkinej strany, citlivo vnímal tieto konflikty v období dospievania od augusta roku 2009 žije s otcom, matku nenavštevuje, nestýka sa ani s mladším bratom.

Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné. V prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva. Plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

Podľa § 78 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 160 ods. 1, 2O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

Súd vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného je sčasti dôvodný. Nesporne došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorý v čase predchádzajúcej úpravy výživného zo strany matky bol maloletým študentom gymnázia, v súčasnosti študuje na vysokej škole v mieste bydliska, riadne si plní študijné povinnosti, aktívne športuje a zvýšili sa náklady na jeho potreby, predovšetkým v súvislosti so štúdiom. Tieto sú však limitované možnosťami rodičov; matka má len príjem z pracovného pomeru, ktorý dosahuje pri vynaložení zvýšeného úsilia s ohľadom na jej zdravotný stav a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mladšiemu synovi L.. Zo svojho príjmu je však schopná podieľať sa na zvýšených nákladoch na potreby navrhovateľa vyššou sumou, než výživným v sume 50 eur, ktoré bolo určené počnúc od 26.8.2009. Zvýšením výživného na sumu 70 eur mesačne od začatia konania nebudú ohrozené potreby odporkyne ani jej mladšieho syna L., ku ktorému si aj otec riadne plní vyživovaciu povinnosť. Vysokoškolské štúdium navrhovateľa je prípravou na budúce povolanie, predpokladom priaznivého uplatnenia na trhu práce a rodičia v rámci svojich možností sú povinní vytvoriť dieťaťu vhodné podmienky pre štúdium. Otec navrhovateľa má podstatne vyšší príjem, je schopný uspokojovať nielen základné, ale aj ďalšie potreby navrhovateľa v primeranom rozsahu. Výživné uplatňované navrhovateľom nie je v rozpore s dobrými mravmi; vzťah navrhovateľa k matke a ich odcudzenie má pôvod vo vzájomnej nevraživosti medzi rodičmi navrhovateľa, ktoré prenikli aj do vzťahov k deťom a medzi súrodencami navzájom. Je však potrebné uviesť, že navrhovateľ ako vzdelaný plnoletý mladý muž by mal prehodnotiť svoj postoj k najbližším príbuzným.

Z týchto dôvodov súd návrhu na zvýšenie výživného v uvedenom rozsahu vyhovel a v prevyšujúcej časti návrh zamietol, odporkyňu povolil s ohľadom na jej pomery splácať dlžné výživné za obdobie od 24.7.2014 do 29.2.2016 v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným, omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Zastavil konanie v rozsahu späťvzatia návrhu, ktoré bolo vykonané 5.6.2015.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p. - účastníci mali vo veci len čiastočný úspech.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Košice-okolie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 O.s.p.).